

Programma van
Toetsing en Afsluiting

Mavo 3

Schooljaar 2018-2019

Reglement Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Het programma van toetsing en afsluiting (PTA) geeft een uitwerking van het schoolexamen dat deel uitmaakt van het eindexamen.

- In het PTA wordt een uitwerking gegeven van de schoolexamens per vak.
- In het PTA zijn regels weergegeven die een **aanvulling** vormen op het Examenreglement Openbaar Voortgezet Onderwijs en zijn daar onlosmakelijk mee verbonden.

Artikel 1

1. Het schoolexamen bestaat uit:
  - A. Schriftelijke toetsen met gesloten en/of open vragen;
  - B. Mondelinge opdrachten;
  - C. Praktische opdrachten;
  - D. Handelingsopdrachten;
  - E. Practica;
  - F. Het sectorwerkstuk.
2. In het Programma van Toetsing en Afsluiting wordt voor het gehele schoolexamen per vak tenminste aangegeven welke onderdelen in welke tijdsperiode worden getoetst en wat de eventuele weging is van de verschillende onderdelen.
3. Voor aanvang van het Centraal Examen worden de kandidaat en de ouders/verzorgers schriftelijk op de hoogte gesteld van de tot op dat moment behaalde examencijfers. De kandidaat kan binnen vijf dagen na verzending bezwaar aantekenen tegen de aangegeven beoordeling(-en). Na deze periode zijn de cijferresultaten vastgesteld.

Artikel 2 - Praktische opdrachten en sectorwerkstuk

1. Praktische opdrachten, schriftelijke opdrachten en het sectorwerkstuk in de vorm van een werkstuk worden beoordeeld middels tussentijdse scores. Het eindcijfer is de resultante van de verschillende deelscores.
2. Het eindproduct dient uiterlijk op de in het examenrooster vermelde datum voor 16.00 uur te worden ingeleverd bij de vakdocent.
3. In geval van geoorloofd verzuim dient het werkstuk op de eerstvolgende lesdag dat de leerling op school verschijnt voor de aanvang van zijn of haar lesprogramma te zijn ingeleverd bij de afdelingsleider.
4. Indien het eindproduct niet tijdig is ingeleverd, worden geen scores toegekend voor de eindfase van het product.
5. Het werkstuk dient om de deelscores te verkrijgen, al dan niet tijdig, te worden ingeleverd ten behoeve van het examendossier.
6. Het sectorwerkstuk wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij het tot stand komen van het sectorwerkstuk.

Artikel 3 - Handelingsopdrachten

1. Handelingsopdrachten zoals in de vak specifieke toelichting van het Programma van Toetsing en Afsluiting aangegeven, bestaan uit opdrachten waarvan per kandidaat door de examinerator wordt vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd.
2. Voor een aantal handelingsopdrachten kan een vervangende opdracht worden opgedragen wanneer de kandidaat afwezig was op het moment van uitvoering van de opdracht zoals die in de vak specifieke toelichting van het Programma van Toetsing en Afsluiting is aangegeven.
3. Een kandidaat die niet alle handelingsopdrachten zoals die in het Programma Van Toetsing en Afsluiting zijn aangegeven met de beoordeling naar behoren heeft afgerond, kan niet tot het Centraal Examen worden toegelaten.

Artikel 4 - Lichamelijke Opvoeding en sectorwerkstuk

In afwijking van artikel 16 lid 3 van het Examenreglement Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda kan een kandidaat niet slagen voor het eindexamen indien:

1. De kandidaat niet de beoordeling voldoende of goed heeft behaald voor het vak Lichamelijke Opvoeding.
2. De kandidaat niet de beoordeling voldoende of goed heeft behaald voor het sectorwerkstuk.

Artikel 6 - Doubleren leerjaar 3

De behaalde resultaten voor het schoolexamen in leerjaar 3 vervallen indien de kandidaat in dat leerjaar doubleert.

Artikel 7 - Afgewezen voor het examen

1. In geval het eindexamenjaar opnieuw wordt gevolgd, blijven de behaalde resultaten voor het schoolexamen uit het derde leerjaar van kracht.
2. De resultaten uit het voorgaande eindexamenjaar komen te vervallen.

Artikel 8 - Herexamen

1. Het vak maatschappijleer kent geen Centraal Examen. Het eindcijfer van het schoolexamen is tevens het eindcijfer.
2. Kandidaten met een onvoldoende eindresultaat kunnen deelnemen aan een herexamen waarbij het hoogst behaalde resultaat als definitief wordt vastgesteld.

Rekenen

De rekentoets

Vanaf het examenjaar 2014 is de rekentoets voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs verplicht. Voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs komt er een cijfer voor de rekentoets op de eindlijst die hoort bij het diploma.

Het niveau waarop de rekentoets moet worden afgelegd is afhankelijk van de afdeling waarin een leerling onderwijs volgt:

- De leerlingen van de mavo-afdeling maken de rekentoets op niveau 2F.
- De leerlingen van de havo- en van de vwo-afdeling maken de rekentoets op niveau 3F.

De rekentoets maakt deel uit van het eindexamen voor alle afdelingen. Een centrale rekentoets voor alle afdelingen betekent dat:

- sprake is van de borging van een basisniveau voor alle leerlingen;
- er van alle leerlingen gegevens beschikbaar zijn bij de doorstroming naar vervolgonderwijs;
- er sprake is van eenduidige en objectieve meting van de rekervaardigheid van alle leerlingen in het voortgezet onderwijs, waarbij het rekenniveau van de school door de jaren heen gevolgd kan worden.

Afname van de rekentoets

De rekentoets wordt digitaal afgenomen. De afname vindt plaats in door de overheid vastgestelde perioden.

Alle leerlingen hebben de mogelijkheid om de rekentoets vier keer te maken, éénmaal in het voor-examenjaar en drie maal in het examenjaar. Het hoogst behaalde cijfer is uiteindelijk bepalend voor het cijfer voor de rekentoets dat op de eindlijst van het diploma komt.

Indien een leerling doubleert in het voor-examenjaar, dan vervalt het cijfer dat deze leerling tijdens zijn of haar eerste kans voor de rekentoets heeft behaald. Daarna zijn er voor deze leerlingen opnieuw vier kans, waarvan één in het voor-examenjaar (dat opnieuw wordt gedaan).

Indien een leerling zakt voor het eindexamen, dan vervallen alle cijfers die deze leerlingen voor de rekentoets heeft behaald. Bij het overdoen van het examenjaar heeft deze leerling dan feitelijk nog drie kansen om de rekentoets te maken.

Een leerling die na het behalen van een mavodiploma overstapt naar de havo-afdeling moet de rekentoets opnieuw maken, omdat deze leerling de rekentoets op niveau 3F moet doen en de toets voor het examen mavo op niveau 2F heeft gemaakt.

Een leerling die na het behalen van een havodiploma overstapt naar de vwo-afdeling hoeft de rekentoets niet opnieuw te maken. Het cijfer dat voor de rekentoets op de cijferlijst bij het diploma komt te staan, is dan hetzelfde cijfer dat al op de cijferlijst bij het havodiploma stond. Een leerling die is overgestapt naar de vwo-afdeling mag wel opnieuw deelnemen aan de rekentoets. Indien de leerling dan een hoger cijfer behaalt, dan komt dit hogere cijfer op de cijferlijst bij het diploma.

Rekentoets op niveau 3F voor leerlingen van de mavo-afdeling

Zoals hierboven is vermeld maken de leerlingen van de mavo-afdeling de rekentoets op niveau 2F.

Als een leerling van de mavo-afdeling voor deze rekentoets een cijfer 8 of hoger heeft gehaald, dan mag deze leerling in de

daaropvolgende afnameperiode de rekentoets op niveau 3F maken. Op de cijferlijst bij het diploma mag slechts één cijfer voor de rekentoets worden vermeld. De leerling maakt dan de keuze welke van de twee cijfers (2F of 3F) op de cijferlijst komt te staan. Een leerling van de mavo-afdeling die de rekentoets op niveau 3F heeft gemaakt en die overstapt naar de havo-afdeling hoeft de rekentoets op havo niet opnieuw te maken. Voorwaarde is wel dat deze leerling op de cijferlijst bij het mavodiploma de rekentoets op niveau 3F heeft staan.

Hoe telt de rekentoets mee in het examenjaar 2019?

De leerlingen van alle afdelingen (de mavo-afdeling, de havo-afdeling en de vwo-afdeling) moeten - om in aanmerking te komen voor een diploma - de rekentoets minstens een keer maken en hierbij een geldig cijfer hebben behaald. Het (hoogste) cijfer dat de leerling voor de rekentoets heeft gehaald komt weliswaar op de cijferlijst, maar dit cijfer telt niet mee in de slaag-zakregeling. Voor alle duidelijkheid: Bij de bepaling van de examenuitslag wordt het cijfer dat is gehaald voor de rekentoets op geen enkele wijze betrokken. Het cijfer telt dus ook niet mee bij:

- de berekening van het gemiddelde CE-cijfer (dit gemiddelde moet - om te slagen - minimaal 5,50 zijn);
- de bepaling of een leerling "cum laude" is geslaagd.

De rekentoets voor leerlingen met ernstige rekenproblemen

Voor leerlingen met ernstige rekenproblemen (bijv. leerlingen die beschikken over een deskundigenverklaring waaruit blijkt dat er bij hen sprake is van dyscalculie) is het mogelijk dat zij een aangepaste rekentoets maken (de zogenaamde ER-versie). Voor leerlingen van de mavo-afdeling is er een versie 2ER en voor de leerlingen van de havo- en vwo-afdeling is er een versie 3ER. Deze speciale versie omvat een kleiner aantal vragen en bovendien mag er bij de afname gebruik gemaakt worden van de eigen (gewone) rekenmachine en van een zogenaamde rekenkaart.

Als een leerling de ER-versie van de rekentoets heeft gemaakt komt op de cijferlijst bij het diploma te staan dat de leerling de ER-versie van de rekentoets heeft gemaakt.

Afnameperioden rekentoets in het schooljaar 2018 - 2019

Zoals elk jaar zijn er ook schooljaar drie landelijke afnameperioden voor de rekentoets. De leerlingen van de eindexamenklassen kunnen in elke periode meedoen aan de rekentoets. De leerlingen van de voorexamenklassen kunnen slechts één keer deelnemen. De school heeft hierin de volgende keuzes gemaakt:

- de leerlingen van 5A en 4H maken de rekentoets in de 2e afnameperiode;
- de leerlingen van 3M maken de rekentoets in de 3e afnameperiode.

De periodes zijn door het ministerie als volgt vastgesteld (buiten deze perioden kan geen rekentoets worden gemaakt):

1e afnameperiode:	maandag 7 januari t/m zondag 20 januari 2019
2e afnameperiode:	maandag 4 maart t/m zondag 17 maart 2019
3e afnameperiode:	maandag 27 mei t/m zondag 9 juni 2019

Hd.1 | Toetsen n.a.v. lesboek Weegfactor **1**

Afnamemoment **Sept-juli** | Tijdsduur **45 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Leesvaardigheid Weefactor **1**

Afnamemoment **September** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4**

Toelichting:
Instructie docent

Hd.2 | Spreekvaardigheid Weefactor **1**

Afnamemoment **December** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Mondeling** | Eindtermen **K6**

Toelichting:

Hd.3 | Schrijfvaardigheid Weefactor **1**

Afnamemoment **Februari** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K7**

Toelichting:
Klassikaal

Hd.4 | Kijk- en luistervaardigheid Weefactor **1**

Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5**

Toelichting:
Klassikaal

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Kijk- en luistervaardigheid, basiswoordenschat 1

Weegfactor 1

Afnamemoment **December** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5**

Toelichting:

Als samenvatting in het Nederlands.

Hd.2 | Luistervaardigheid, basiswoordenschat 2

Weegfactor 1

Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **2 x 45 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5**

Toelichting:

Interviews van het CITO.

Hd.3 | Opdracht n.a.v. kennis gezond eten en drinken, en ongezond eten en drinken. Basiswoordenschat 3

Weegfactor 1

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K2 en V3**

Toelichting:

Hd.4 | Leesvaardigheid lezen van Duits boek, basiswoordenschat 4

Weegfactor 1

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4 en V1**

Toelichting:

Samenvatting in het Nederlands.

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Leesvaardigheid Reading Matters Weefactor **1**

Afnamemoment **november** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4**

Toelichting:

Hd.2 | Kijk- en luisteropdracht Weefactor **1**

Afnamemoment **oktober** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K5**

Toelichting:

Hd.3 | Schrijfopdracht Weefactor **1**

Afnamemoment **april** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K7**

Toelichting:

Hd.4 | Leesvaardigheid Blackbirds Weefactor **1**

Afnamemoment **nov/april** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4, K7, V1 en V4**

Toelichting:

Hd.5 | Gespreksvaardigheid Weefactor **1**

Afnamemoment **doorlopend** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Mondeling** | Eindtermen **K6 en V4**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Nederland als Industriële samenleving Weefactor **1**

Afnamemoment **Sept-dec** | Tijdsduur **45 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K6, K7 en V4**

Toelichting:

Hd.2 | Gouda rondleiding industrieel erfgoed Weefactor **1**

Afnamemoment **Sept-dec** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K6**

Toelichting:

Fiets rondleiding tijdens lesuur + studie-uur o.l.v. F. Pieters.

Werkstuk over Goudse fabriek

Hd.3 | Nederland en Indonesië Weefactor **1**

Afnamemoment **Sept-dec** | Tijdsduur **135 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K2, K4, K6 en V1**

Toelichting:

Samenvatting module.

Hd.4 | Nederland na 1945 Weefactor **1**

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **45 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4, K7, K2 en V5**

Toelichting:

Samenvatting module d.m.v. interview met ouders.

Hd.5 | Koude Oorlog en Israëliisch-Palestijns Conflict Weefactor **1**

Afnamemoment **apr-jun** | Tijdsduur **45 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K9 en K11**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

T.1 Arm en rijk	Weefactor 1
Afnamemoment nov ljr 3 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K1, K2, K3, K7 en V4	
Toelichting:	
T.2 Bronnen van energie	Weefactor 1
Afnamemoment Maart ljr 3 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K1, K2, K3, K5 en V2	
Toelichting:	
T.3 Grenzen en indentiteit	Weefactor 1
Afnamemoment Juni ljr3 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K1, K2, K3, K9 en V6	
Toelichting:	
T.4 Water	Weefactor 1
Afnamemoment nov ljr4 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K1, K2, K3, K6 en V3	
Toelichting:	
T.5 Bevolking en ruimte	Weefactor 1
Afnamemoment feb ljr4 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K1, K2, K3, K4 en V1	
Toelichting:	
T.6 Weer en klimaat	Weefactor 1
Afnamemoment apr ljr4 Tijdsduur 60 min Herkansing Nee Type toets Toets Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen	
Toelichting:	
PO.1 Onderzoek eigen omgeving	Weefactor 1
Afnamemoment jan ljr3 Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Schriftelijk Eindtermen K3	
Toelichting: Schriftelijk en mondeling. Definitieve afnamedatum volgt via docent.	
Toelichting: De cijfers voor T.1, T.2 en T.3 tellen mee voor het gemiddelde Schoolexamencijfer van leerjaar 4. T1 of T2 is een herkansingsmogelijkheid aan het begin van Mavo leerjaar 4.	
Berekening van het SE eindcijfer; - gewicht gemiddelde toetsen 90% - gewicht praktische opdracht 10%	

Toelichting schoolexamens

De cijfers van de schoolexamens en praktische opdracht tellen mee voor het schoolexamen in 4 mavo.

Berekening van het SE eindcijfer:
- gewicht gemiddelde toetsen 90%
- gewicht praktische opdracht 10%

T.1 | Statistiek Weegfactor **1**Afnamemoment **Eind november** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K7 en V3**

Toelichting:

Toelichting:

Het cijfer voor T.1 telt mee in het gemiddelde Schoolexamencijfer in 4 mavo.

Toelichting schoolexamens

T.1 | Licht en beeld, materie en het weer

Weegfactor 2

Afnamemoment **juni** | Tijdsduur **45 min** | Herkansing **Nee**Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K7, K10, K11 en K12**

Toelichting:

Toelichting:

Het cijfer voor T.1 telt mee in het gemiddelde Schoolexamencijfer in 4 mavo.

Toelichting schoolexamens

T.1 | Kwaliteitsonderzoek Weegfactor **1**Afnamemoment **juni** | Tijdsduur **60 min** | Herkansing **Nee**Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K3, K4, K6, K7, K8, K10 en V3**

Toelichting:

Op dit examen ga je de kwaliteit van een stof beoordelen aan de hand van een kwantiteitsbepaling (praktisch deel). De theoretische kennis die bij dit onderwerp hoort, zal ook dit moment worden getoetst. Dit repetitiecijfer telt mee voor het eindrapport van 3 mavo. Ditzelfde cijfer telt als één SE cijfer mee in 4 mavo. Het totaal aantal SE cijfers in 4 mavo is 6, met allen een gelijke weging.

Stofaanduiding:

Hoofdstuk 1 t/m 4 en module rekenvaardigheden.

Hd.1 | Oriëntatie op leren en werken en omgeving Weegfactor **1**Afnamemoment **Okt/jan/mrt** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K9 en V3**

Toelichting:

Deze handeling heeft 3 onderdelen. Van deze handelingen maak je een portfolio. Het gemiddelde van de handeling moet voldoende zijn.

Het gemiddelde van de 3 portfolio onderdelen is ook een repetitie cijfer dat meetelt in het eindcijfer in 3 mavo.

De handelingen worden digitaal ingeleverd. Te laat inleveren heeft consequenties voor het cijfer.

Stofaanduiding:

- Oriëntatie op leren en werken
- Mens en omgeving, gebruik van stoffen
- Reinigingsmiddelen en cosmetica
- Verwerven, verstrekken en verwerken van informatie

Toelichting schoolexamens

T.1 | Cellen; voortplanting; erfelijkheid; evolutie en ordening Weegfactor **1**Afnamemoment **eind juni** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4, K5, K12 en K13**

Toelichting:

Thema 1 t/m 4 van boek 3A

Toelichting:

De cijfers voor T.1 telt mee voor het gemiddelde Schoolexamencijfer van leerjaar 4.

Hd.1 | Gedrag Weegfactor **0**Afnamemoment **Oktober/januari** | Tijdsduur **120 min** | Herkansing **Nee**Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K2, K3 en V2**

Toelichting:

Practicum meelwormen.

De opdracht is een handeling waarvan het resultaat voldoende moet zijn.

Toelichting schoolexamens

T.1 | Pincode H1, 2 en 3 . Consumptie, bank, sparen en lenen

Weegfactor 2

Afnamemoment **November** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4A**

Toelichting:

Toelichting:

De cijfers voor T.1 en T.2 tellen mee voor het gemiddelde Schoolexamencijfer van leerjaar 4.

T.2 | Pincode H4, 5 en 6. Arbeid en productie

Weegfactor 2

Afnamemoment **half april** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4B**

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

T.1 | Thema 'Wat is maatschappijleer' en thema 'Jongeren' Weegfactor 1

Afnamemoment **Oktober** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K5 en K7**

Toelichting:

T.2 | Thema 'Media' en thema 'Politiek' Weegfactor 1

Afnamemoment **Januari** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4 en K6**

Toelichting:

T.3 | Thema 'Werk' en thema 'Criminaliteit' Weegfactor 1

Afnamemoment **Maart** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K5 en K7**

Toelichting:

T.4 | Thema 'Nederland en de wereld' en thema 'Relaties' Weegfactor 1

Afnamemoment **Mei** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6 en K7**

Toelichting:

T.5 | Thema 'Pluriforme samenleving' Weegfactor 1

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **90 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4 en K5**

Toelichting:

Deze praktische opdracht bestaat uit het maken van een poster in tweetallen o.b.v een toegewezen deelonderwerp binnen het thema 'Pluriforme samenleving' en wordt in tweetallen gemaakt. Weegfactor: 30% van het cijfer voor T.5.

Daarnaast wordt er een presentatie gehouden o.b.v. een door de docent toegewezen deelonderwerp. Weegfactor: 70% van het cijfer voor T.5

T.6 | Herexamen T2 en T3 Weegfactor 1

Afnamemoment **Juni** | Tijdsduur **120 min** | Herkansing **Nee**
Type toets **Toets** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6 en K7**

Toelichting:

Indien je eindcijfer lager is dan het cijfer 5,5 is, dan dient er een herexamen te worden gemaakt, bestaande uit de thema's 'Media', 'Politiek', 'Werk' en 'Criminaliteit'.

indien het cijfer voldoende is, dan vervangt dit cijfer alle schoolexamencijfers.

Toelichting schoolexamens

Hd.1 | Culturele activiteiten Weegfactor 1

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4**

Toelichting:

Culturele activiteiten bestaan onder andere uit de verslaglegging van film-, museum- en concertbezoek.

Inleveren verslag.

Hd.2 | Culturele activiteiten Weegfactor 1

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4**

Toelichting:

Culturele activiteiten bestaan onder andere uit de verslaglegging van film-, museum- en concertbezoek.

Inleveren verslag.

Hd.3 | Culturele activiteiten Weegfactor 1

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **Studio-uren** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen **K4**

Toelichting:

Culturele activiteiten bestaan onder andere uit de verslaglegging van film-, museum- en concertbezoek.

Inleveren verslag.

Hd.4 | Diverse opdrachten Weegfactor 1

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen

Toelichting:

Toelichting schoolexamens

T.1 Spel	Weefactor 4
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K2 en K4	
Toelichting:	
T.2 Turnen	Weefactor 2
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K2 en K5	
Toelichting:	
T.3 Bewegen op muziek	Weefactor 1
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K2 en K6	
Toelichting:	
T.4 Atletiek	Weefactor 2
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K2 en K7	
Toelichting:	
T.5 Zelfverdediging	Weefactor 1
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K2 en K8	
Toelichting:	
T.6 Sportoriëntatie	Weefactor 2
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K1 en K9	
Toelichting:	
T.7 Bewegen en regelen	Weefactor 1
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K3 en K10	
Toelichting:	
Reguleringstaken beweger/niet beweger.	
T.8 Bewegen, samenleving en gezondheid	Weefactor 1
Afnamemoment 3 mavo Tijdsduur n.v.t. Herkansing Nee	
Type toets Praktische opdracht Wijze van toetsing Practicum Eindtermen K11	
Toelichting:	
Meten en testen trainingsprogramma. Praktijk/theorie.	

T.9 | EHBSO Weegfactor **1**

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K11**

Toelichting:

Cursus EHBSO.
Praktijk/theorie.

T.10 | Eindgesprek portfolio Weegfactor **4**

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Mondeling** | Eindtermen

Toelichting:

Hd.1 | Stage LO2 Weegfactor **0**

Afnamemoment **3 mavo** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K12**

Toelichting:

Stage sport en bewegen.

Toelichting schoolexamens

Hnd. Handeling	Weegfactor 1
-------------------------	---------------------

Afnamemoment **Heel schooljaar** | Tijdsduur **n.v.t.** | Herkansing **Nee**
 Type toets **Praktische opdracht** | Wijze van toetsing **Practicum** | Eindtermen **K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7 en K8**

Toelichting:

* Zie Toelichting schoolexamens

Toelichting schoolexamens

Beoordeling

Het vak Lichamelijke Opvoeding wordt afgesloten in het vierde leerjaar met de beoordeling "voldoende" (V). Wanneer LO beoordeeld is met 'onvoldoende' mag de kandidaat wel deelnemen aan het CE, hoewel de uitslag dan tevoren vaststaat, namelijk 'afgewezen'.

- 1) Bij de beoordeling van het vak Lichamelijke Opvoeding gaan we uit van de mogelijkheden van de individuele kandidaat, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele (fysieke) beperkingen van de kandidaten.
- 2) De kandidaten worden beoordeeld op de ontwikkeling van hun kennis, inzicht en vaardigheden omtrent bewegen (leren bewegen en leren over bewegen). Hierbij moet alle stof uit het examenprogramma Lichamelijke Opvoeding zijn uitgevoerd. Om aan deze opdracht te kunnen voldoen moeten alle lessen zijn gevolgd.
- 3) De examenkandidaten worden beoordeeld op actieve deelname aan de lessen, wat betekent dat elke kandidaat verantwoordelijk is voor het goed verlopen van de les, actief moet deelnemen aan de activiteiten en zich moet houden aan de opdrachten voortkomend uit de gebruikte lesmethode.
- 4) De activiteitendag wordt in de beoordeling opgenomen en is derhalve verplicht.

Toelichting

Bij de uitvoering van het Examenprogramma zijn de volgende toevoegingen van kracht:

- 1) Bij een blessure doet de kandidaat voorafgaand aan de les daarvan schriftelijk melding bij de docent middels een door de ouders/verzorgers ondertekend schrijven. De kandidaat is in de betrokken les aanwezig zonder actief deel te kunnen nemen en wordt ingezet voor leervaardigheden (K3) voor het vak Lichamelijke Opvoeding.
- 2) Bij afwezigheid dient de les te allen tijde worden ingehaald. De kandidaat dient daartoe op eigen initiatief contact op te nemen met de docent Lichamelijke Opvoeding om een afspraak te maken om de gemiste les te compenseren. Hiertoe wordt in de lessenplanning driemaal de gelegenheid geboden. Er kan ook tijdens de reguliere lessen worden gecompenseerd. De docent bepaalt het tijdstip en de inhoud van de compensatie.
- 3) Bij een onvoldoende actieve deelname aan enige les kan de docent de kandidaat opleggen een les opnieuw te volgen volgens de in het tweede punt beschreven voorwaarden.
- 4) Deelname aan de lessen Lichamelijke Opvoeding dienen plaats te vinden in correcte sportkleding (zaalschoenen, geen zwarte zolen/veldsportschoenen, sportbroek en sportshirt). Het dragen van horloges en sieraden, zoals kettingen, armbanden, oorbellen en piercings is tijdens de lessen Lichamelijke Opvoeding niet toegestaan. Wanneer aan deze voorwaarden niet wordt voldaan, kan de docent de kandidaat opleggen een les opnieuw te volgen volgens de in het tweede punt beschreven voorwaarden.
- 5) Langdurig geblesseerde leerlingen dienen contact op te nemen met de docent Lichamelijke opvoeding. De docent kan een vervangende opdracht verstrekken voor de niet gevolgde lessen.
- 6) In het derde leerjaar wordt middels een rapportage met "voldoende" (V) of "onvoldoende" (O) aangegeven of de kandidaat eventuele achterstanden heeft gecompenseerd.

Hd.1 | Verwerken van opdrachten in het loopbaandossier Weegfactor 1

Afnamemoment **sept/juni** | Tijdsduur **ongeveer 12 uur** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

Hierin zit o.a. het vastleggen van de arbeidsoriëntatie, profielwerkstuk en testresultaten.

Hd.2 | Voorlichting + bijbehorende opdrachten. Minimaal 1x, bij voorkeur beide jaren. Weegfactor 1

Afnamemoment **december** | Tijdsduur **1 avond+ 1-2 u** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

Afronden voor de Kerstvakantie.

Hd.3 | Arbeidsoriëntatie Weegfactor 1

Afnamemoment **feb/mrt klas 3** | Tijdsduur **een week** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

Afronden voor de meivakantie in klas 3

Hd.4 | Invullen van het DDD Weegfactor 1

Afnamemoment **sept/dec klas 4** | Tijdsduur **2 uur** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

t.b.v aanmelding & intake

Hd.5 | Adviestraject doorstroom naar de HAVO Weegfactor 1

Afnamemoment **jan/jun klas 4** | Tijdsduur **2-5 uur** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

Uitsluitend voor leerlingen die aangeven doorstroom naar de HAVO te overwegen

Hd.6 | Afronden van het loopbaandossier dmv presentatie van dit dossier Weegfactor 1

Afnamemoment **jan/apr** | Tijdsduur **3 uur** | Herkansing **Nee**
Type toets **Handelingsdeel** | Wijze van toetsing **Schriftelijk** | Eindtermen

Toelichting:

Toelichting schoolexamens